

NAUTIČKI TURIZAM HRVATSKE
nautički charter – izdanje 2020.

svibanj 2020.

Sadržaj:

Uvod	3
Broj luka u nautičkom turizmu Hrvatske	3
Broj vezova/plovila na stalnom vezu	4
Nautički promet na području Hrvatske	6
Prostorna i sezonalna distribucija prometa u nautičkom charteru.....	7
Tržišta u nautičkom charteru - Hrvatska	11
Dubrovačko-neretvanska županija	13
Splitsko-dalmatinska županija	15
Šibensko-kninska županija.....	17
Zadarska županija	19
Ličko-senjska županija	21
Primorsko-goranska županija	21
Istarska županija	23
TOMAS nautika istraživanja.....	25

Uvod

Nautika predstavlja jedan od neprepoznatljivijih i najbolje tržišno pozicioniranih turističkih proizvoda Hrvatske. Iznimno atraktivna i razvedena obala s više od tisuću otoka, dobri uvjeti za jedrenje tijekom velikog dijela godine, odlična turistička infrastruktura te duga tradicija nautičkog turizma razlozi su zbog kojih se ovaj segment ponude ubrzano razvija te je Hrvatska danas jedna od top europskih i svjetskih receptivnih destinacija za nautičare. Rast ovog segmenta ponude osobito je dinamičan kada je riječ o nautičkom charteru, tj. komercijalnom segmentu ponude koji je tijekom posljednjeg desetljeća doživio osobito snažnu ekspanziju.

Materijal u nastavku temelji se na dostupnim pokazateljima DZS-a vezanim uz nautičku infrastrukturu i plovila u hrvatskim marinama, kao i pokazateljima vezanim uz promet nautičkog chartera zabilježen putem sustava eCrew Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture i integriranim u ukupne pokazatelje turističkog prometa u sustavu eVisitor.

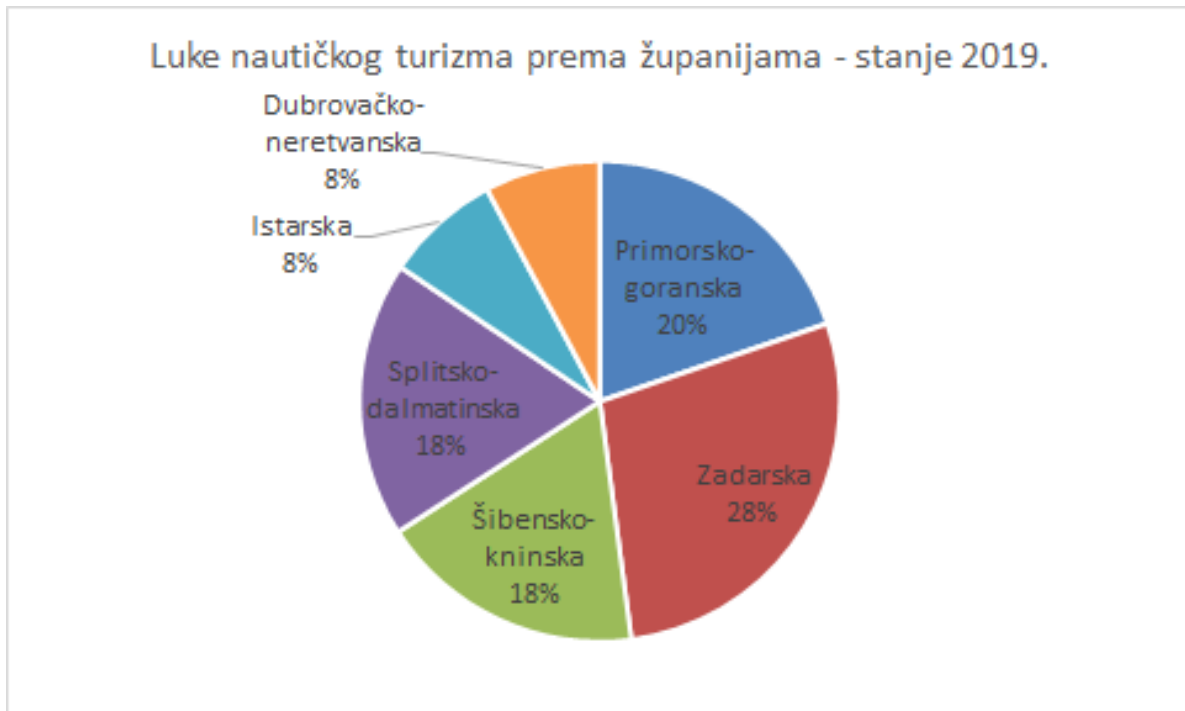
Broj luka u nautičkom turizmu Hrvatske

Prema podacima DZS-a, u Hrvatskoj je u domeni nautičkog turizma u 2019. godini poslovalo **167 luka**.

Izvor: DZS

Najveći broj luka nautičkog turizma Hrvatske nalazi se na području **Zadarske županije**.

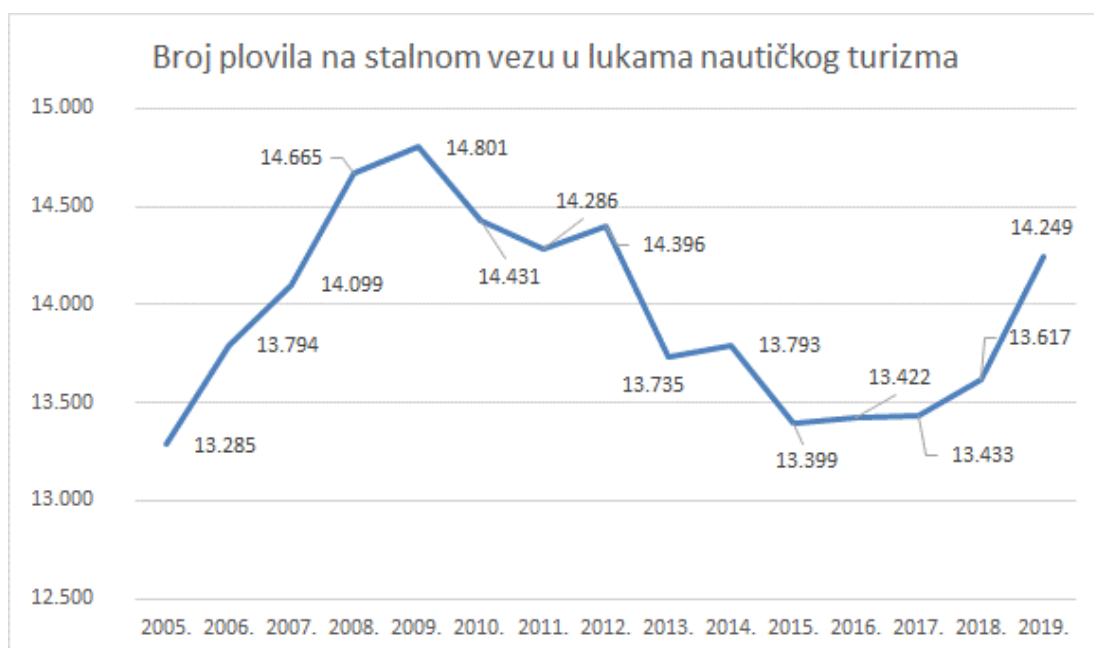

Izvor: DZS

Broj vezova/plovila na stalnom vezu

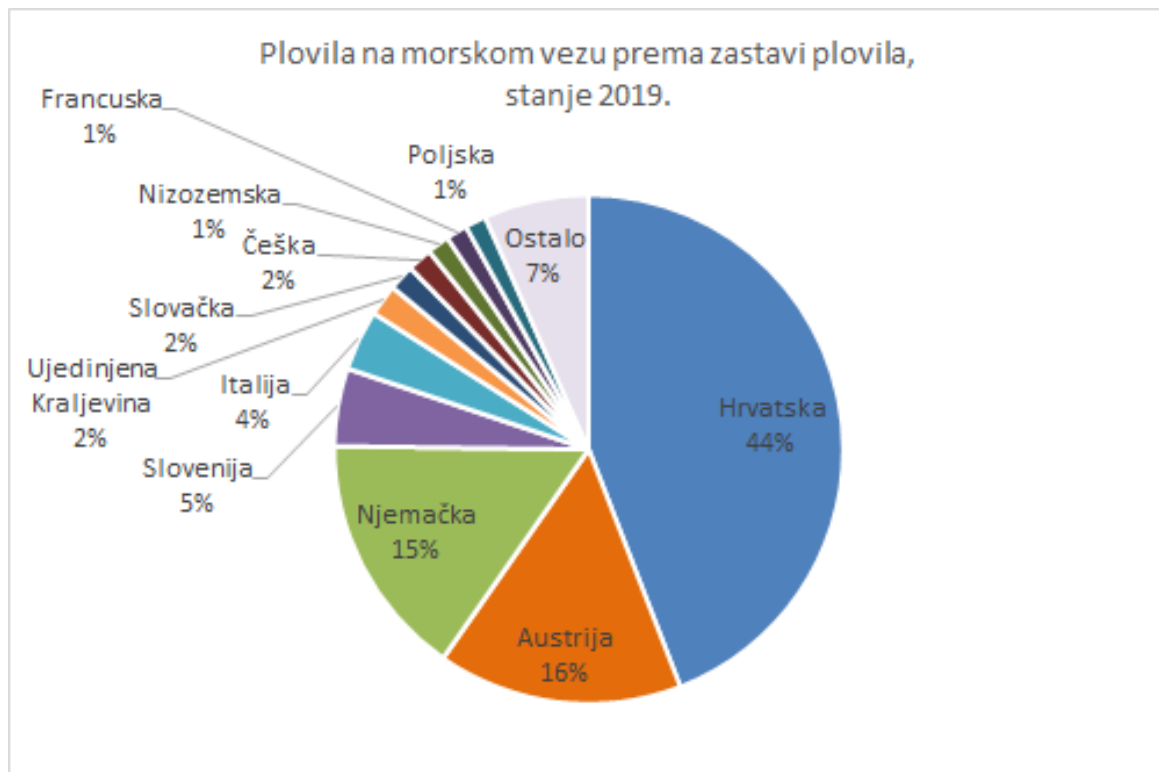
Na dan 31. kolovoza 2019. u Hrvatskoj je registrirano sveukupno **18.179 vezova**.

Istovremeno, na dan 31. prosinca 2019. na stalnom vezu registrirano je **14.249 plovila**, od toga je 12.100 plovila za koja je upotrijebljen vez u moru.

Izvor: DZS

44 % plovila na morskom vezu u 2019. bilo je registrirano pod hrvatskom zastavom, 16 % pod austrijskom, a 15 % pod njemačkom zastavom.

Izvor: DZS

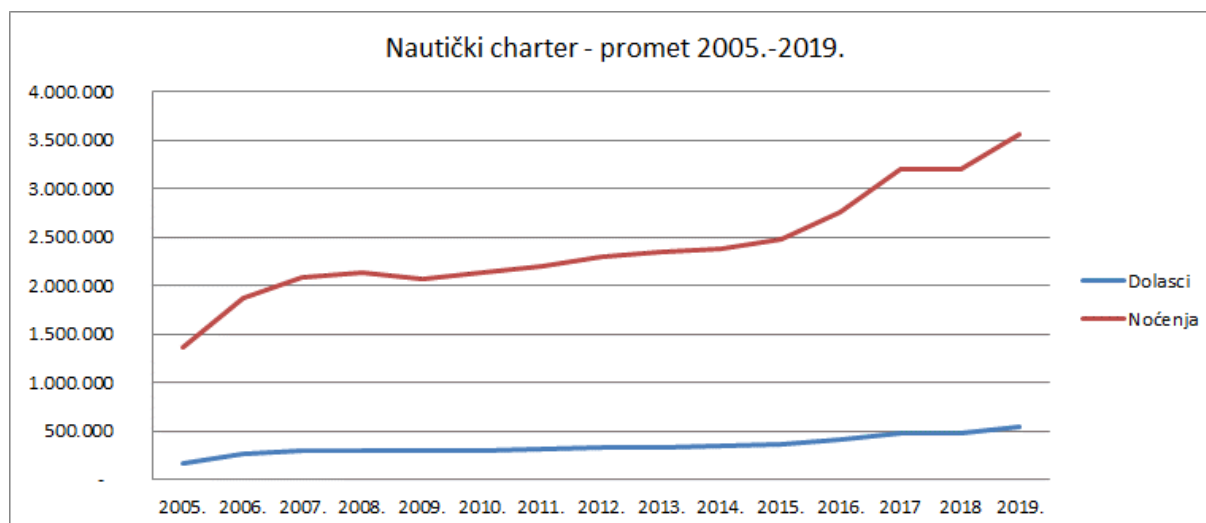
Nautički promet na području Hrvatske

Promet nautičara na vlastitim brodovima (nekomercijalni boravci) statistički se ne prati, već je **statistički popraćen jedino promet u segmentu nautičkog chartera (komercijalni promet).**

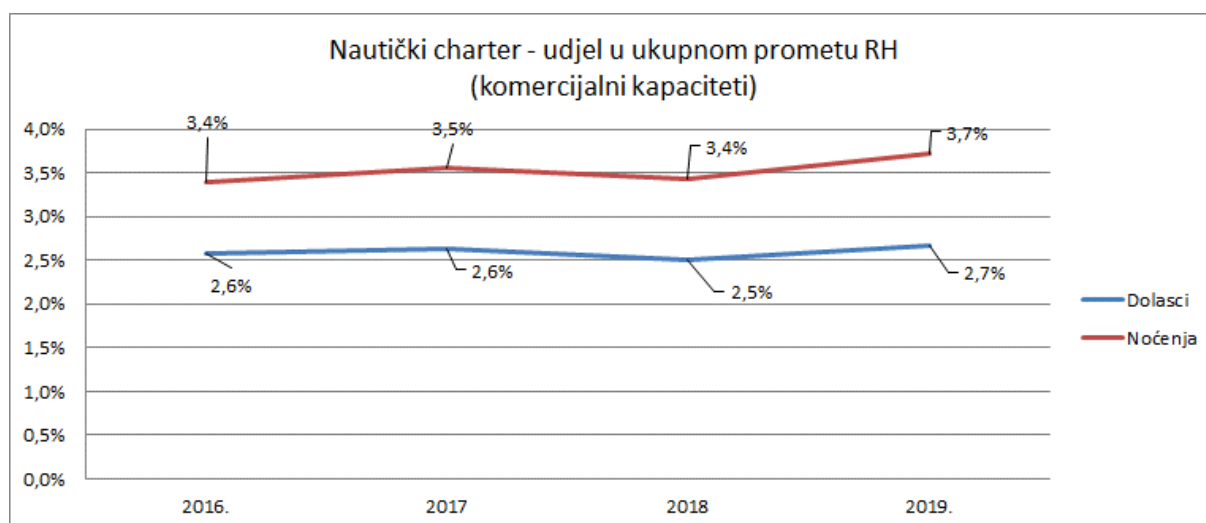
Nautički charter prati se putem sustava eCrew Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture. Pokazatelji sustava eCrew integriraju se u ukupnu turističku statistiku sustava eVisitor HTZ-a.

U skladu s navedenim, u Hrvatskoj je u nautičkom charteru tijekom 2019. registrirano gotovo 540.000 dolazaka te više od 3,5 milijuna noćenja, što predstavlja rast od 12% u dolascima te 11% u noćenjima u odnosu na prethodnu godinu. S navedenim pokazateljima nautički charter ostvario je udjel od približno 3,7% u ukupnim komercijalnim turističkim noćenjima Hrvatske (3,27% udjela u ukupnim, komercijalnim i nekomercijalnim noćenjima).

Govorimo li o sveukupnim rezultatima nautičkog chartera, može se konstatirati kako je trend prometa tijekom posljednjeg desetljeća uzlaznog karaktera, u 2018. dolazi do blage stagnacije, dok 2019. bilježi ponovni snažni rast.

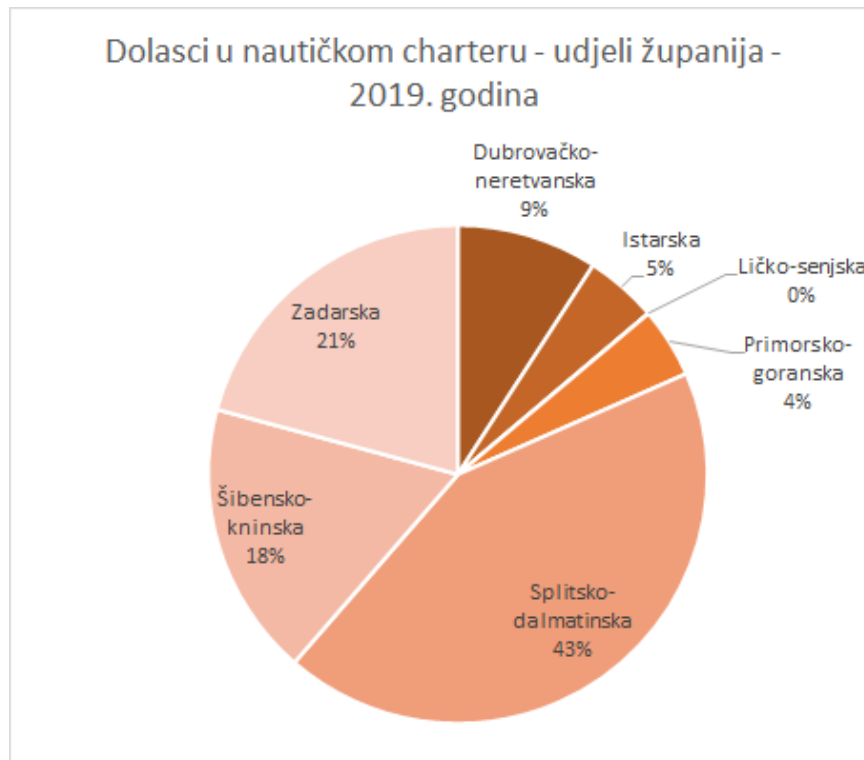
Izvor: DZS/eCrew/eVisitor

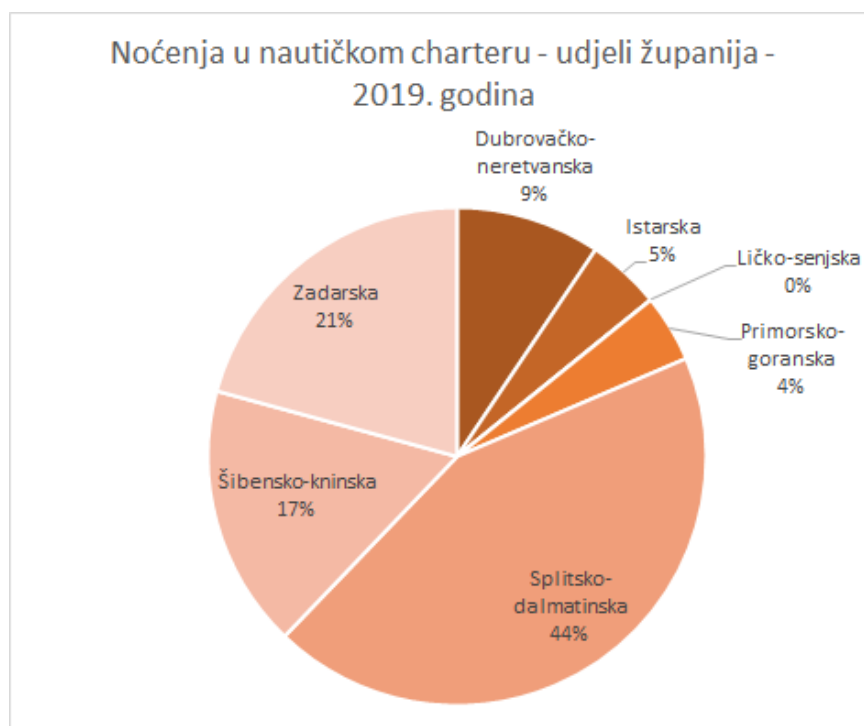
Izvor: DZS/eCrew/eVisitor

Prostorna i sezonalna distribucija prometa u nautičkom charteru

Struktura ukupnih dolazaka i noćenja u nautičkom charteru, prikazani narednim grafikonom, pokazuju značajnu koncentraciju prometa na području Splitsko-dalmatinske županije. Na drugom i trećem mjestu nalaze se Zadarska i Šibensko-kninska županija, dok je najmanji udjel Ličko-senjske županije.

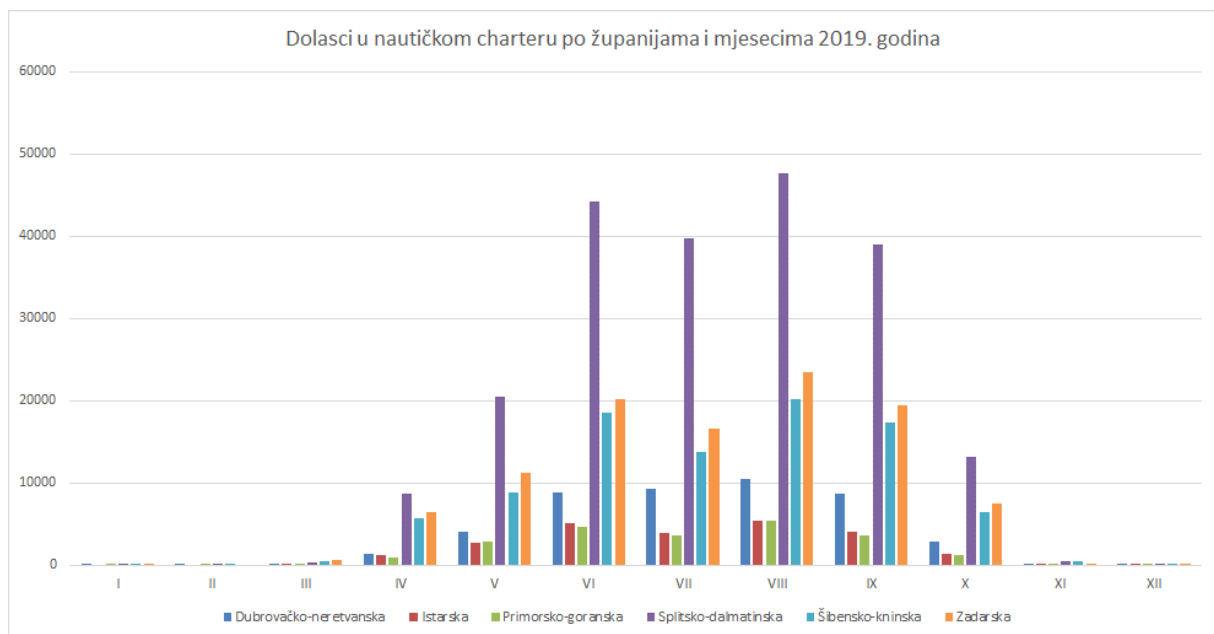

Izvor: eVisitor/eCrew

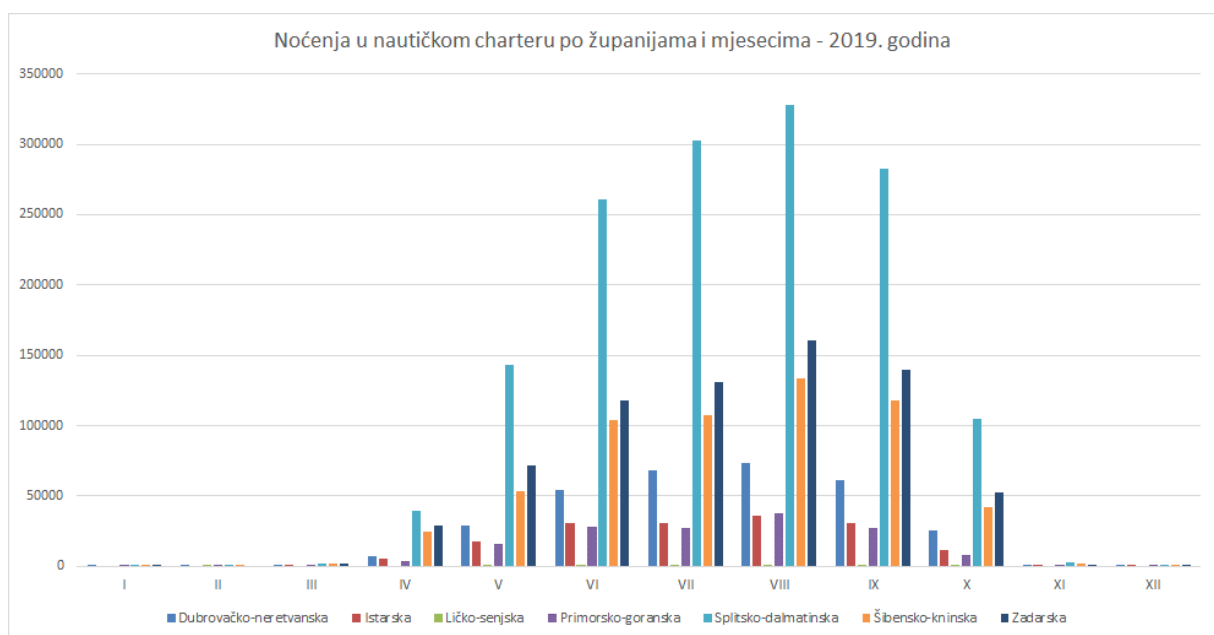

Izvor: eVisitor/eCrew

Prilikom tumačenja pokazatelja o prometu u nautičkom charteru potrebno je imati u vidu kako isti reflektiraju strukturu iskazanu prema prometu evidentiranom kroz prijave u lukama ukrcaja. Promet za svako registrirano putovanje pripisuje se luci ukrcaja, s obzirom da nije uspostavljen način dinamičkog praćenja kretanja brodova, koji bi reflektirao stvarnu prostornu dinamiku svakog pojedinog putovanja. U kontekstu vremenske dinamike, u skladu s navedenom metodologijom iskazivanja podataka, Splitsko-dalmatinska županija bilježi najveći promet u nautičkom charteru tijekom svih mjeseci.

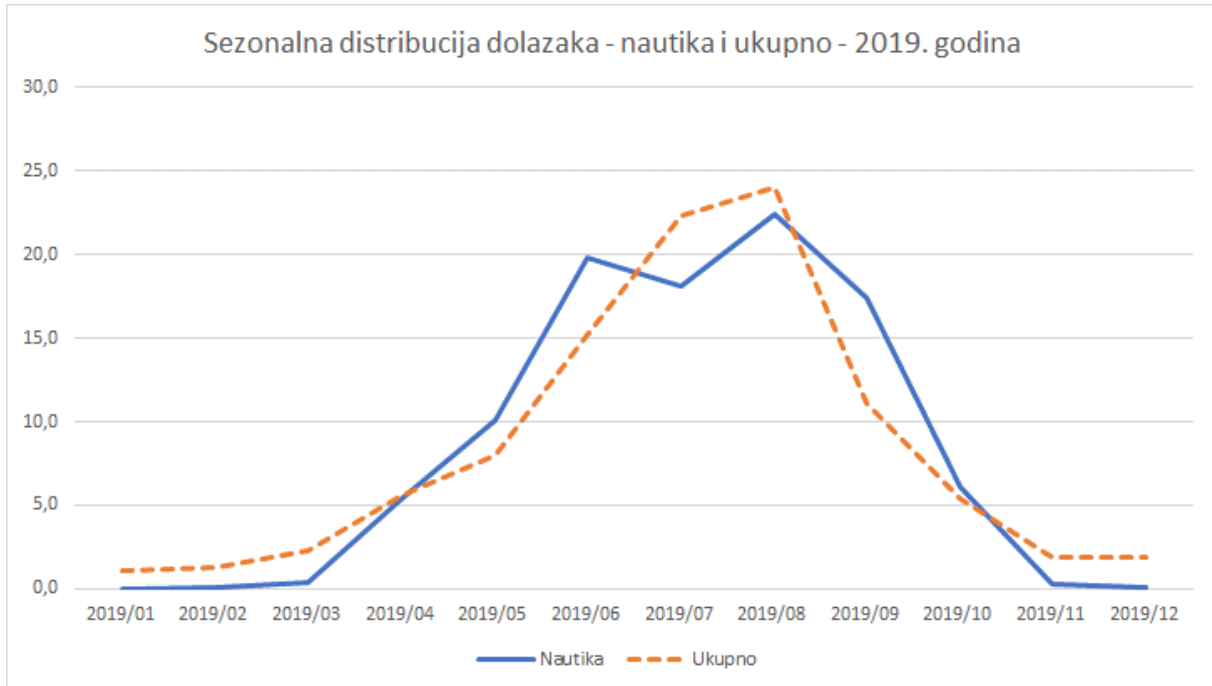
Izvor: eVisitor/eCrew

Izvor: eVisitor/eCrew

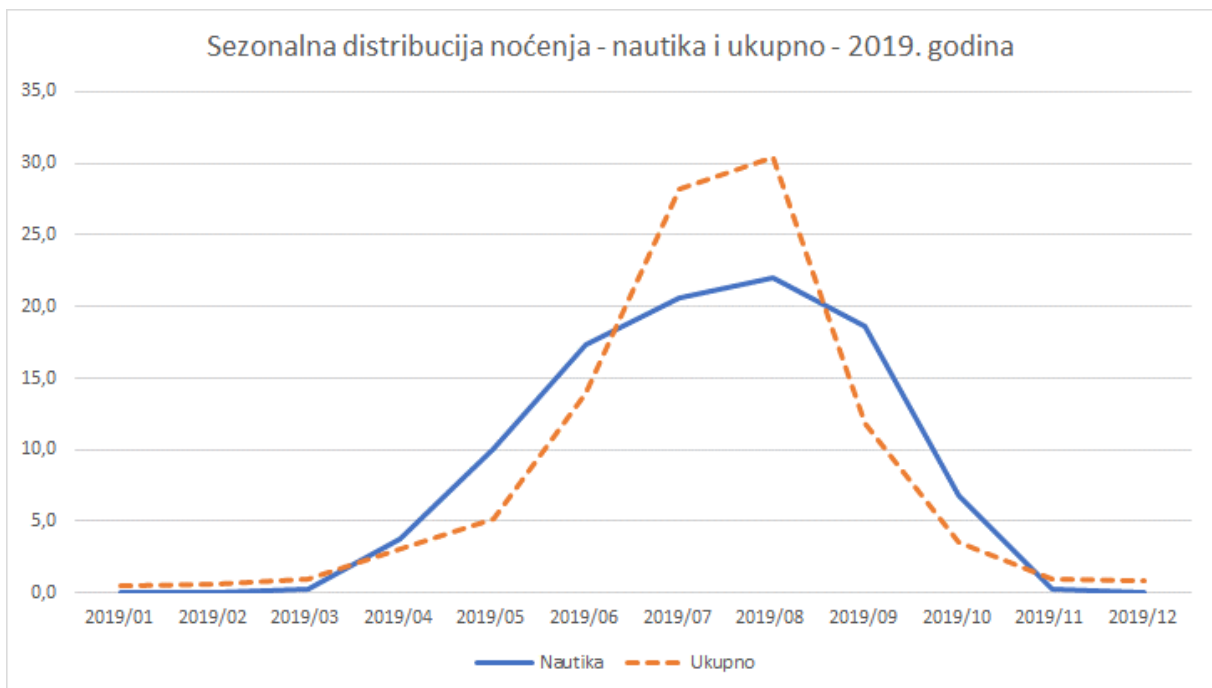

Usporedi li se sezonalna distribucija ukupnog turističkog prometa na nacionalnoj razini sa sezonalnom distribucijom nautičkog chartera, razvidno je kako je kod nautičkog chartera fokus na vrhunac sezone (srpanj i kolovoz) nešto manji nego li je to slučaj sa sveukupnim prometom. Istovremeno, udjel predsezone i posezone veći je nego li je to slučaj sa sveukupnim prometom. Kod mjeseci rane predsezone i kasne posezone (siječanj-ožujak te studeni prosinac) u segmentu nautičkog chartera gotovo da nema prometa, tako da je u navedenom razdoblju rezultat lošiji od sveukupnog prosjeka.

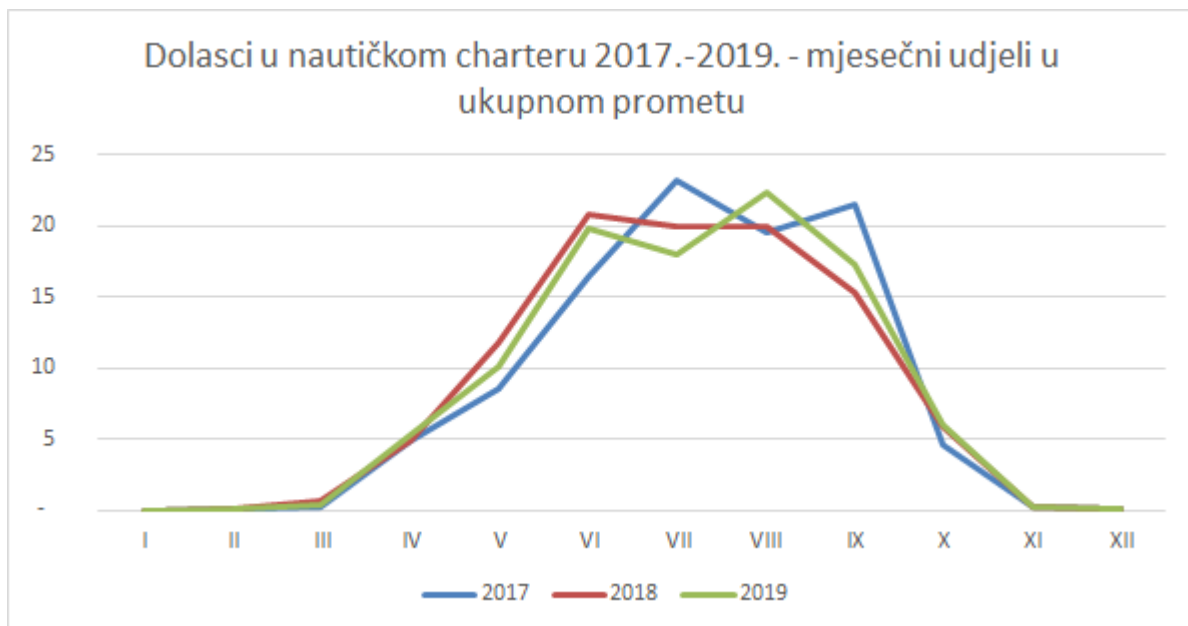
Izvor: eVisitor/eCrew

Krivulje udjela noćenja pokazuje još povoljniju distribuciju prometa od prosjeka, u korist mjeseci pred i posezone (s iznimkom kasne posezone te rane predsezone kada nautičkog prometa de facto nema).

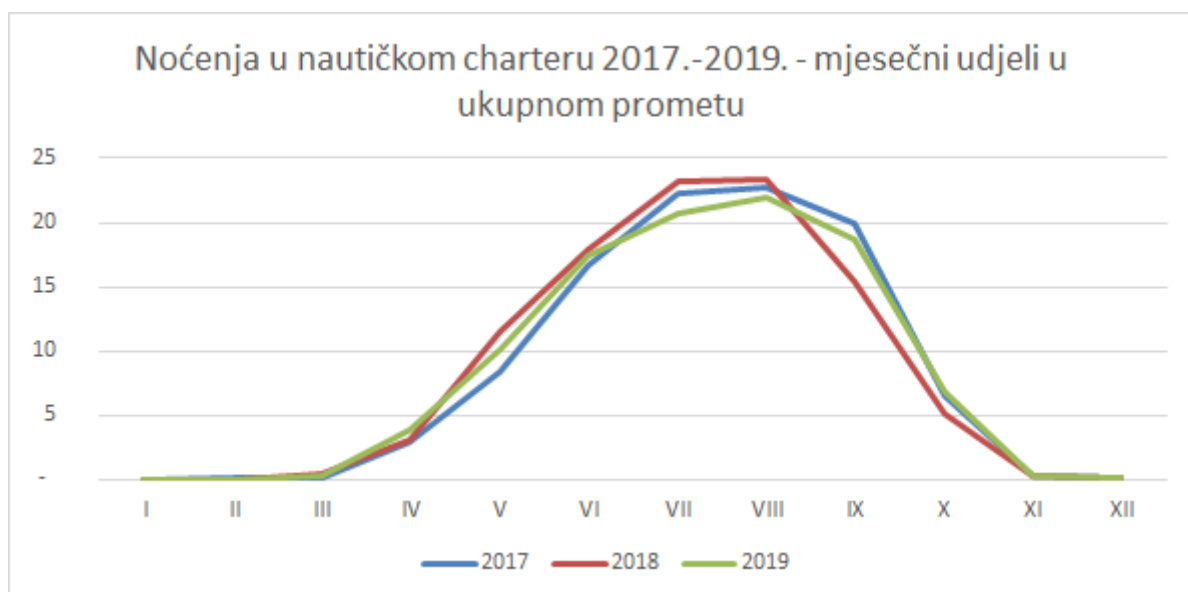

Izvor: eVisitor/eCrew

Usporede li se promjene u distribuciji prometa nautičkog chartera tijekom 2017., 2018. i 2019. godine razvidno je kako dolazi do određenih „prelijevanja“ udjela tijekom ljetnih mjeseci, na što mogu utjecati „smjene“ turista u dane vikenda (subota i nedjelja), ovisno o datumskim pomacima iz godine u godinu. Kod noćenja su takva „prelijevanja“ manje uočljiva, no iz krivulje noćenja može se konstatirati kako je tijekom 2019. nautički promet bio nešto više koncentriran na kolovoz i na posezonu, što je bio slučaj i tijekom 2017., dok je u 2018. zabilježena nešto veća koncentracija na predsezonu i vrhunac ljeta (srpanj).

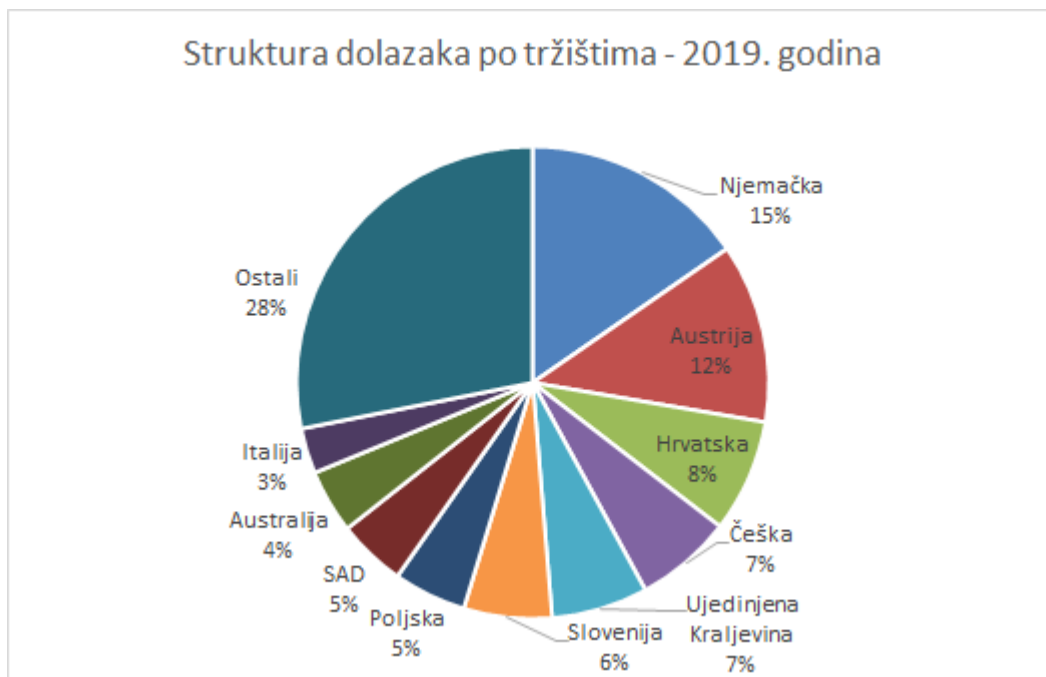
Izvor: eVisitor/eCrew

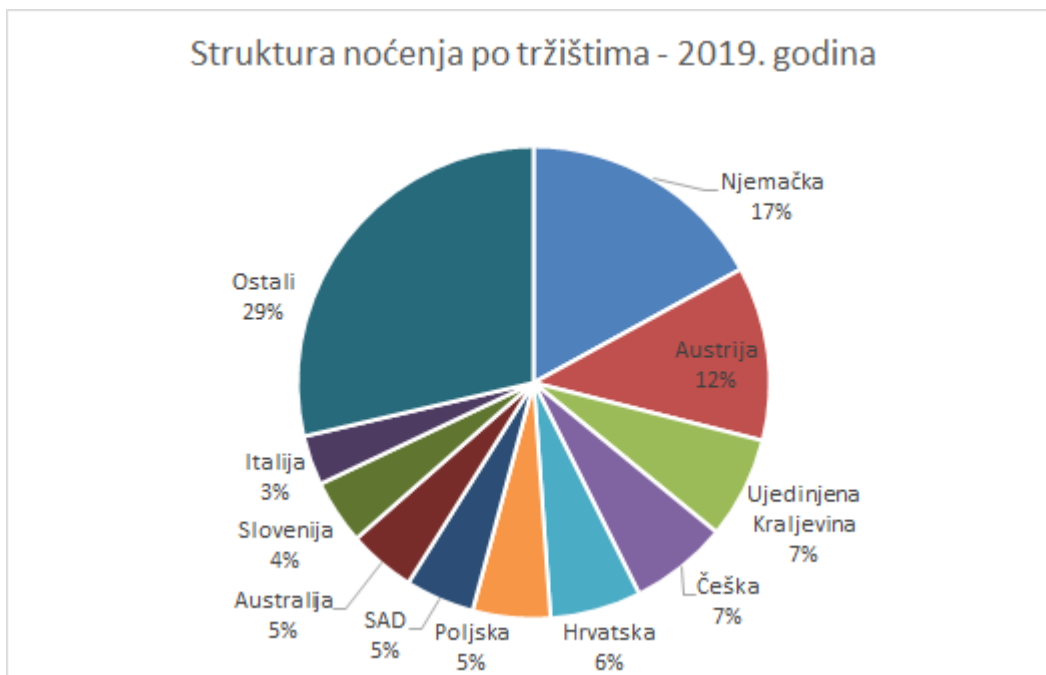
Izvor: eVisitor/eCrew

Tržišta u nautičkom charteru - Hrvatska

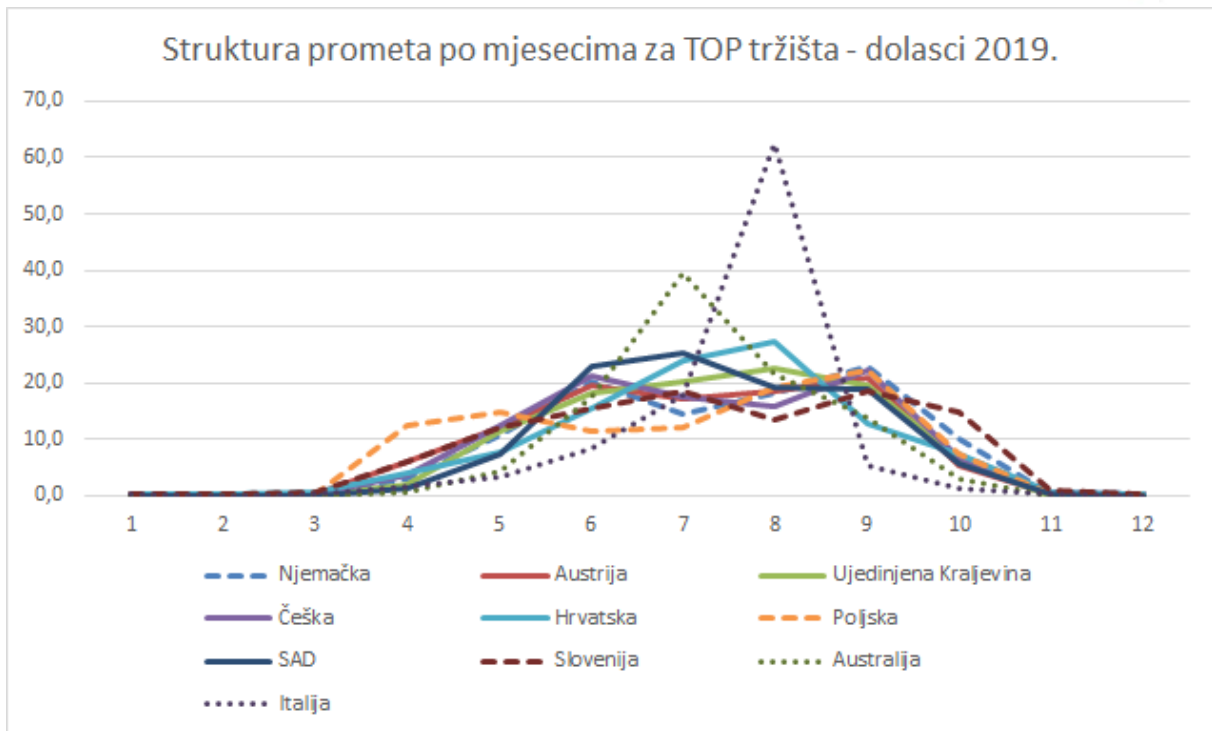
Nijemci, Austrijanci i Britanci najbrojniji su gosti u segmentu nautičkog chartera noćenja). U krugu „long haul“ tržišta najviše je turista iz SAD-a, nešto više nego li za poziciju niže plasiranih Australaca. Domaće tržište nalazi se na 5. mjestu u noćenjima (3. mjesto u dolascima).

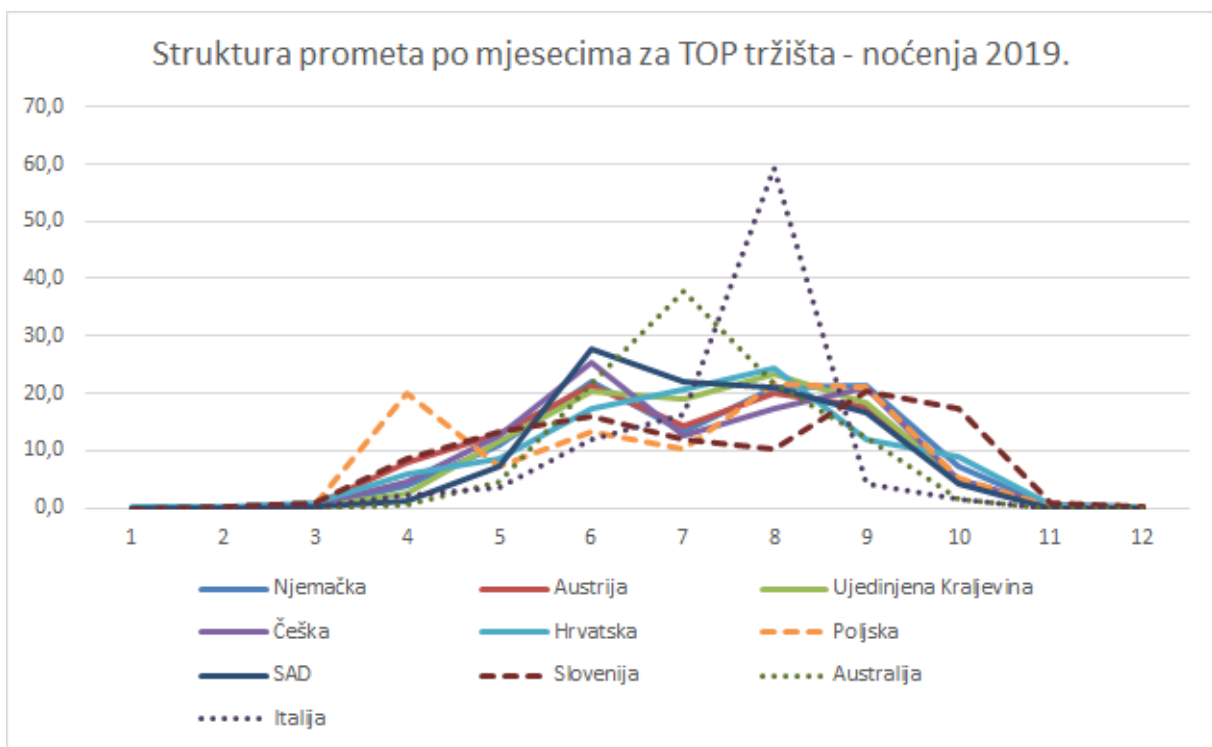
Izvor: eVisitor/eCrew

Izvor: eVisitor/eCrew

Izvor: eVisitor/eCrew

Izvor: eVisitor/eCrew

Mjesečna distribucija prometa po tržištima identificira tržišta sa snažnije naglašenim fokusom na vrhunac sezone, kao što su Australija i Italija te tržišta s povoljnije distribuiranom sezonalnošću, poput Slovenije, Poljske i Njemačke.

Dubrovačko-neretvanska županija

Najviše dolazaka u nautičkom charteru županija bilježi u srpnju i kolovozu, dok je treći mjesec prema doprinosu lipanj.

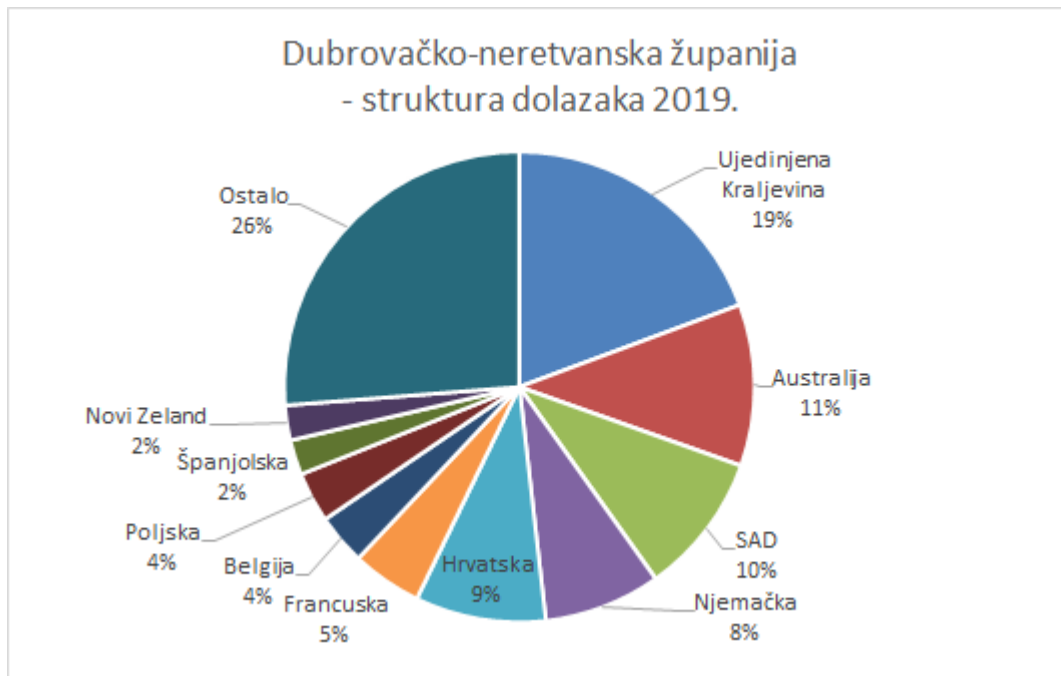
Izvor: eVisitor/eCrew

Kolovoz je „najjači“ mjesec kada su u pitanju noćenja u nautičkom charteru. Nešto manje noćenja županija bilježi tijekom srpnja, dok je na trećem mjestu rujan.

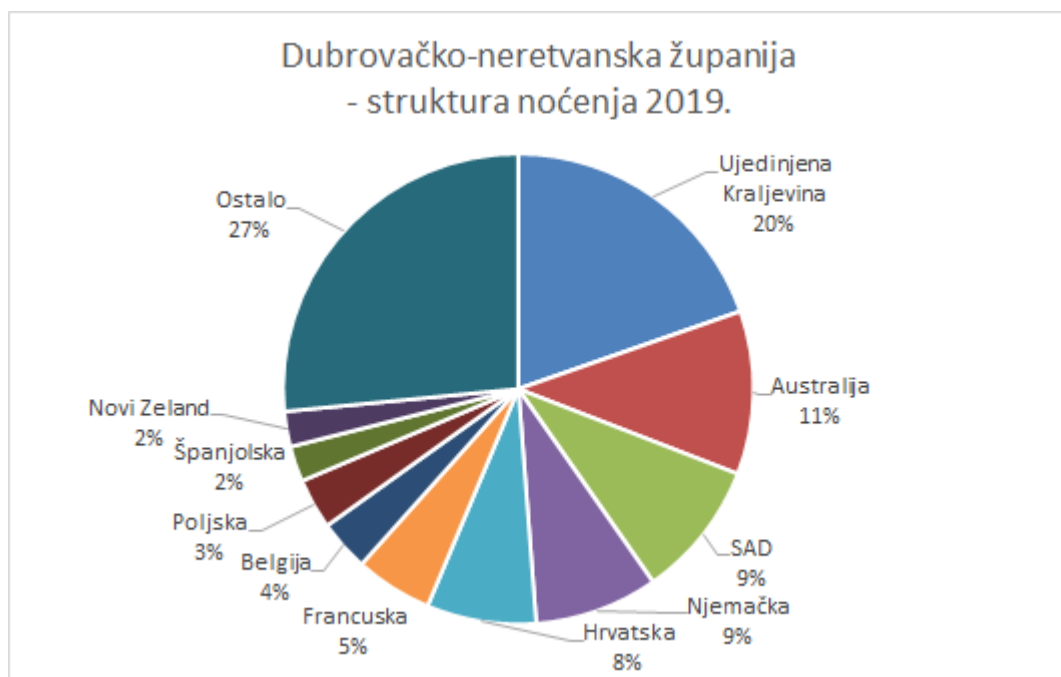
Izvor: eVisitor/eCrew

U pogledu dolazaka, Ujedinjena Kraljevina dominantno je tržište nautičkog chartera na području Dubrovačko-neretvanske županije. Na drugom je mjestu Australija, a na trećem SAD. Na četvrtom je mjestu Njemačka, dok je u „top 10“ i treće „long haul“ tržište – Novi Zeland. Domaće tržište nalazi se na petom mjestu.

Izvor: eVisitor/eCrew

Kada je riječ o noćenjima redosljed je sličan, uz nešto veći udjel Ujedinjene Kraljevine u ukupnom rezultatu.

Izvor: eVisitor/eCrew

Splitsko-dalmatinska županija

Najviše dolazaka u nautičkom charteru županija je tijekom 2019. zabilježila u kolovozu i lipnju (zbog velikog volumena prometa u okviru „vikend smjena“ turista, zbog datumskog rasporeda, u lipnju je zabilježen povećan broj dolazaka – 30. lipnja 2019. bila je nedjelja, što je utjecalo na broj dolazaka u srpnju). Visoka razina prometa zabilježena je i tijekom rujna.

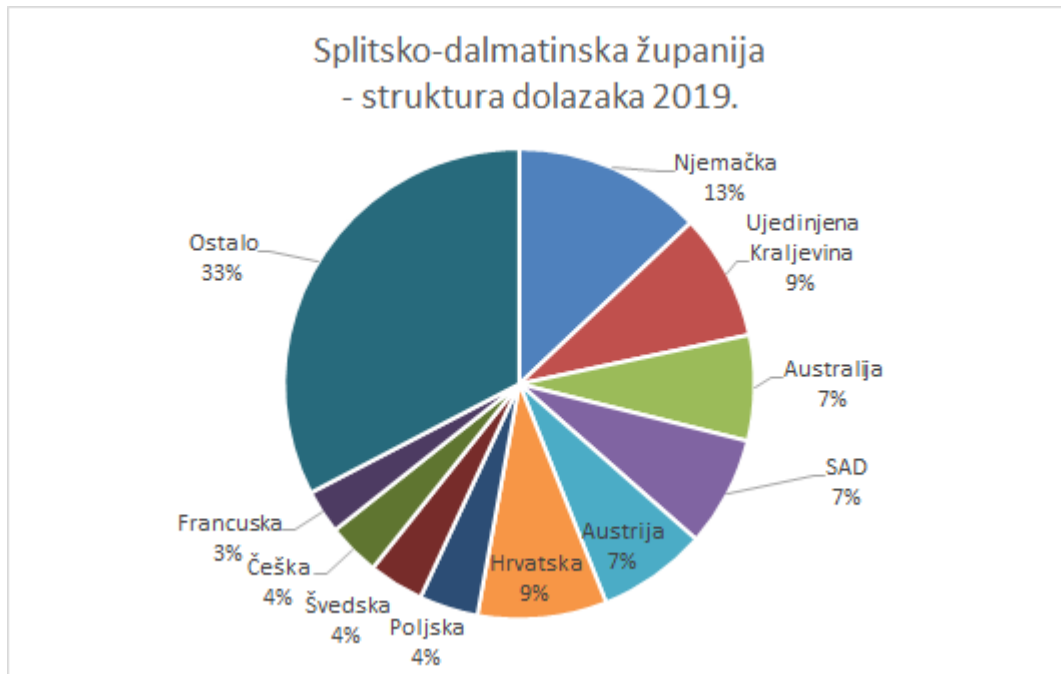
Izvor: eVisitor/eCrew

Tijekom glavne sezone ipak se bilježi najviše noćenja, prvenstveno u kolovozu, dok je na trećem mjestu promet rujna.

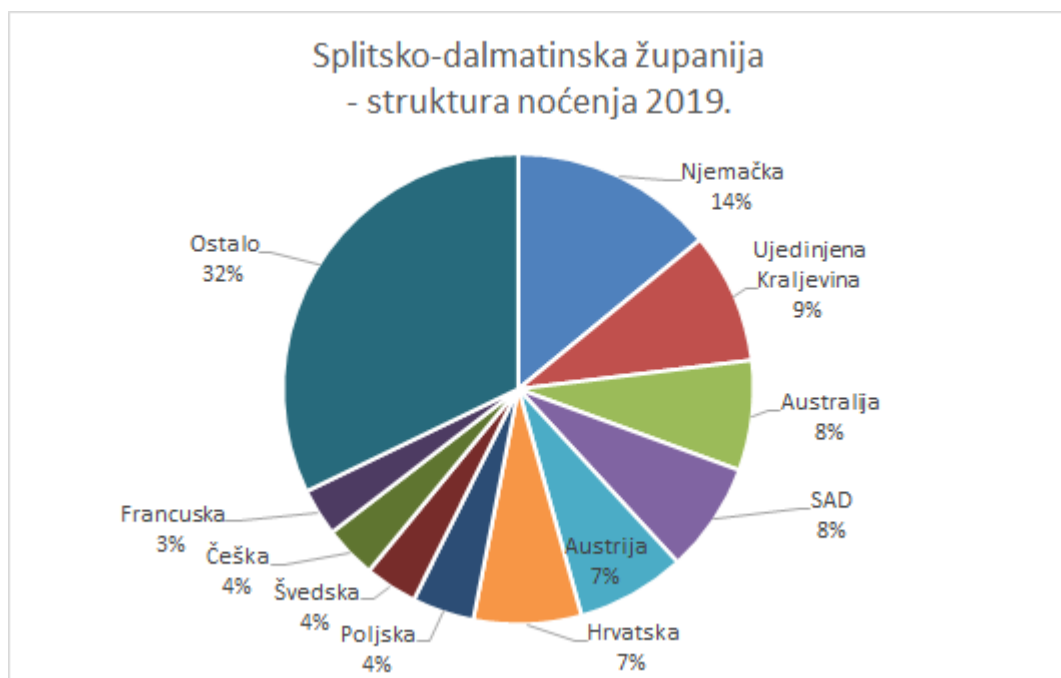
Izvor: eVisitor/eCrew

U pogledu dolazaka, tržište Njemačke vodeće je na području Splitsko-dalmatinske županije. Na drugom je mjestu Ujedinjena Kraljevina, a na trećem i četvrtom, s gotovo podjednakim udjelima, Australija i SAD. Domaće tržište je na šestom mjestu.

Izvor: eVisitor/eCrew

Tržište Njemačke vodeće je i prema broju noćenja, dok je na drugom je mjestu Ujedinjena Kraljevina, a na trećem i četvrtom Austrija te SAD.

Izvor: eVisitor/eCrew

Šibensko-kninska županija

Tijekom kolovoza i lipnja županija bilježi najveći broj dolazaka u nautičkom charteru, a potom slijede rujnan i srpanj (zbog velikog volumena prometa u okviru „vikend smjena“ turista, zbog datumskog rasporeda, u lipnju je zabilježen povećan broj dolazaka – 30. lipnja 2019. bila je nedjelja, što je utjecalo na broj dolazaka u srpnju).

Izvor: eVisitor/eCrew

Tijekom kolovoza i rujna županija je zabilježila najveći volumen noćenja, dok je na trećem mjestu srpanj.

Izvor: eVisitor/eCrew

Prema broju dolazaka, Austrijanci su dominantni turisti u nautičkom charteru Šibensko-kninske županije. Na drugom su mjestu Nijemci, a na trećem Česi. Domaće tržište nalazi se na sedmom mjestu.

Izvor: eVisitor/eCrew

U noćenjima je redoslijed tržišta gotovo je identičan redoslijedu koji je zabilježen u segmentu dolazaka.

Izvor: eVisitor/eCrew

Zadarska županija

Lipanj i kolovoz, a potom rujan, mjeseci su tijekom kojih je Zadarska županija u 2019. bilježila najveći broj dolazaka u nautičkom charteru (zbog velikog volumena prometa u okviru „vikend smjena“ turista, zbog datumskog rasporeda, u lipnju je zabilježen povećan broj dolazaka – 30. lipnja 2019. bila je nedjelja, što je utjecalo na broj dolazaka u srpnju).

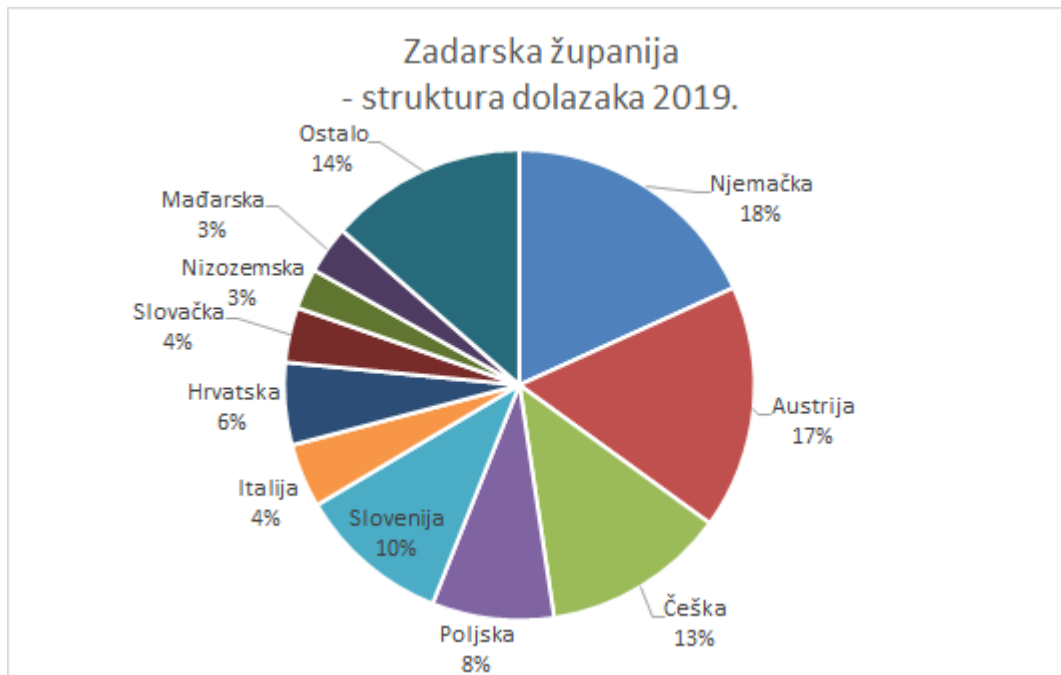
Izvor: eVisitor/eCrew

S druge strane, najviše noćenja županija bilježi tijekom kolovoza, a potom rujna, dok je srpanj na trećem mjestu (dolasci ostvareni na samom kraju lipnja, zapravo su predstavljali „efektivna“ noćenja u srpnju).

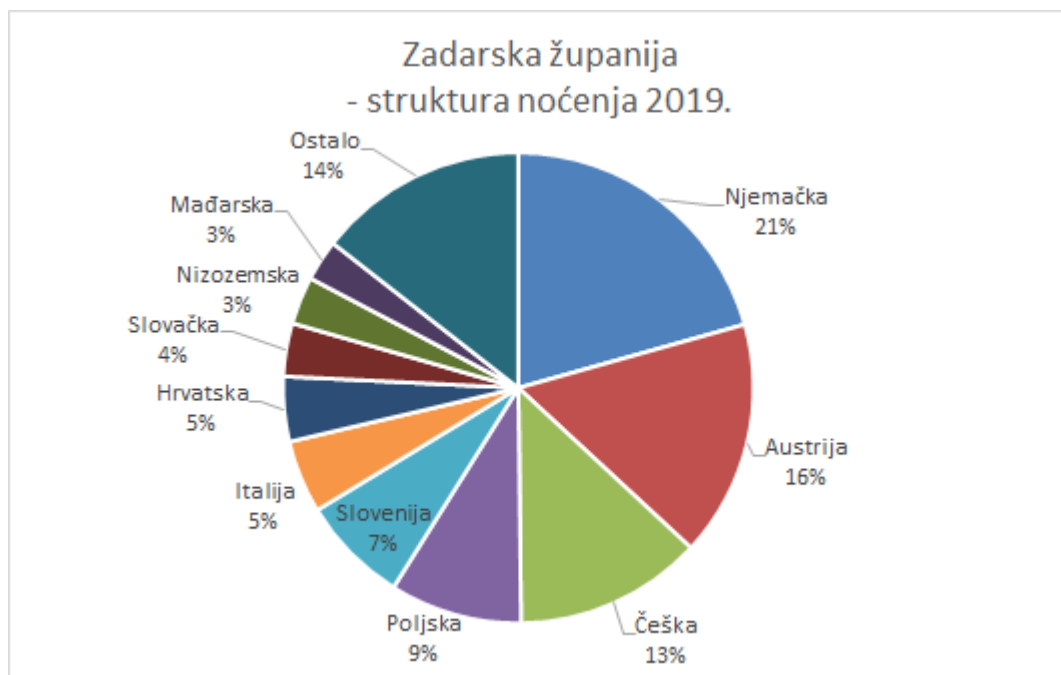
Izvor: eVisitor/eCrew

Prema strukturi tržišta, najviše dolazaka u nautičkom charteru na području zadarske županije ostvaruju Nijemci, a potom Austrijanci te Česi. Domaći turisti nalaze se na sedmom mjestu.

Izvor: eVisitor/eCrew

Redoslijed tržišta prema ostvarenim noćenjima gotovo je identičan ostvarenjima zabilježenim u segmentu dolazaka.

Izvor: eVisitor/eCrew

Ličko-senjska županija

Ličko-senjska županija ostvaruje zanemarivo male pokazatelje u segmentu nautičkog chartera.

Primorsko-goranska županija

Primorsko-goranska županija vrhunac broja dolazaka u nautičkom charteru tijekom 2019. zabilježila je u kolovozu, a potom u lipnju i rujnu (zbog velikog volumena prometa u okviru „vikend smjena“ turista, zbog datumskog rasporeda, u lipnju je zabilježen povećan broj dolazaka – 30. lipnja 2019. bila je nedjelja, što je utjecalo na broj dolazaka u srpnju).

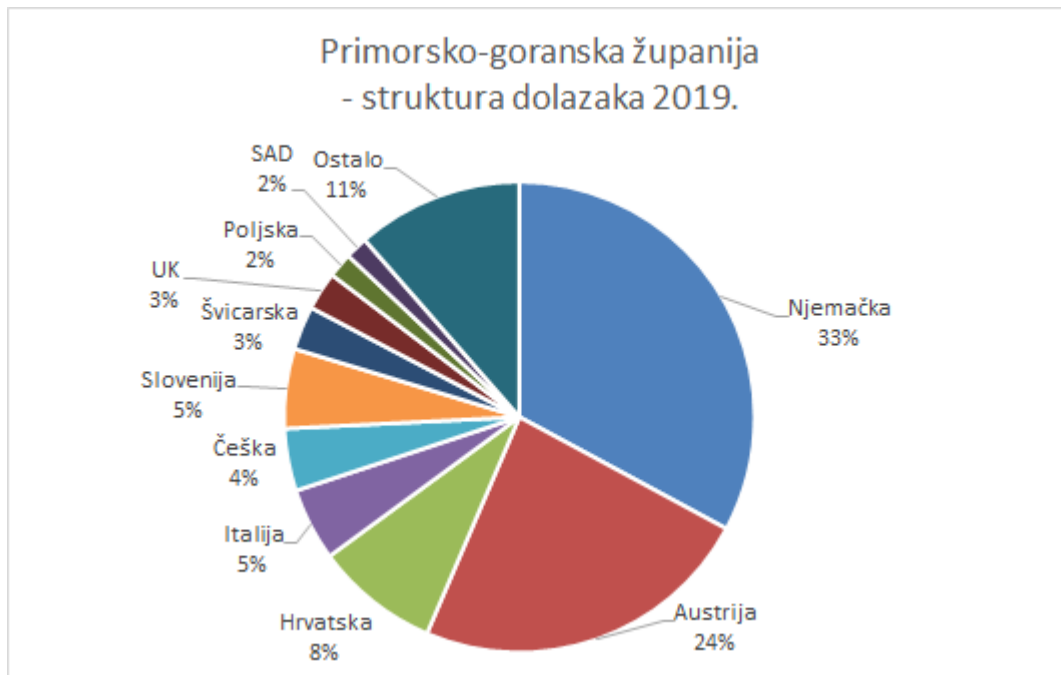
Izvor: eVisitor/eCrew

Distribucija noćenja slična je onoj koju bilježe dolasci – vrhunac je u kolovozu dok su lipanj, srpanj i rujna relativno izjednačeni (dolasci zabilježeni na samom kraju lipnja „efektivno“ su predstavljali noćenja srpnja)

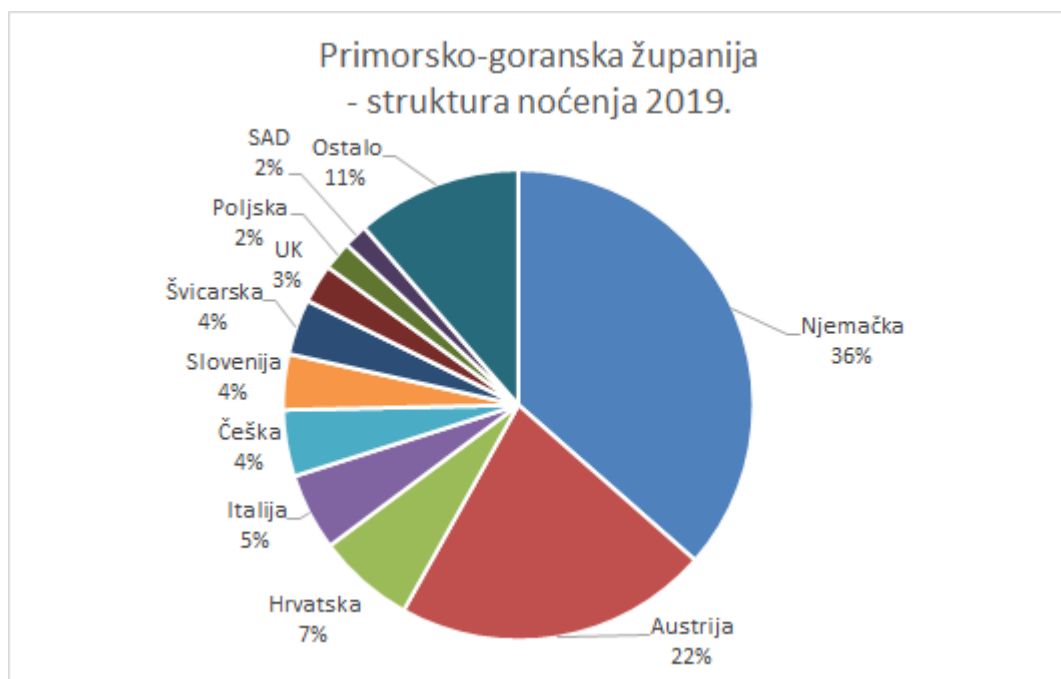
Izvor: eVisitor/eCrew

Glede strukture tržišta, uvjerljivo najviše dolazaka u nautičkom charteru bilježe Nijemci, ispred Austrijanaca te domaćih turista.

Izvor: eVisitor/eCrew

Struktura tržišta prema noćenjima gotovo je identična, uz još veću „dominaciju“ Nijemaca u ukupnim brojkama.

Izvor: eVisitor/eCrew

Istarska županija

Najveći broj dolazaka u nautičkom charteru Istarska županija bilježi u kolovozu, a potom u lipnju, dok srpanj i rujan bilježe gotovo identične pokazatelje (zbog velikog volumena prometa u okviru „vikend smjena“ turista, zbog datumskog rasporeda, u lipnju je zabilježen povećan broj dolazaka – 30. lipnja 2019. bila je nedjelja, što je utjecalo na broj dolazaka u srpnju).

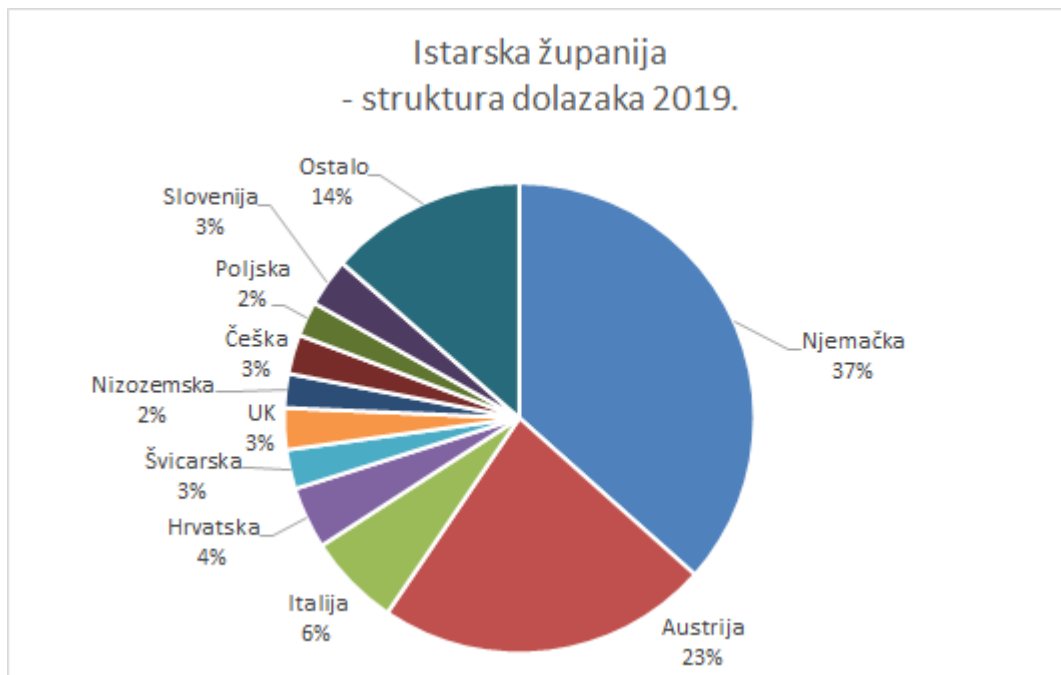
Izvor: eVisitor/eCrew

Tijekom kolovoza ostvaruje se najviše noćenja, dok su pokazatelji lipnja, srpnja i rujna gotovo izjednačeni.

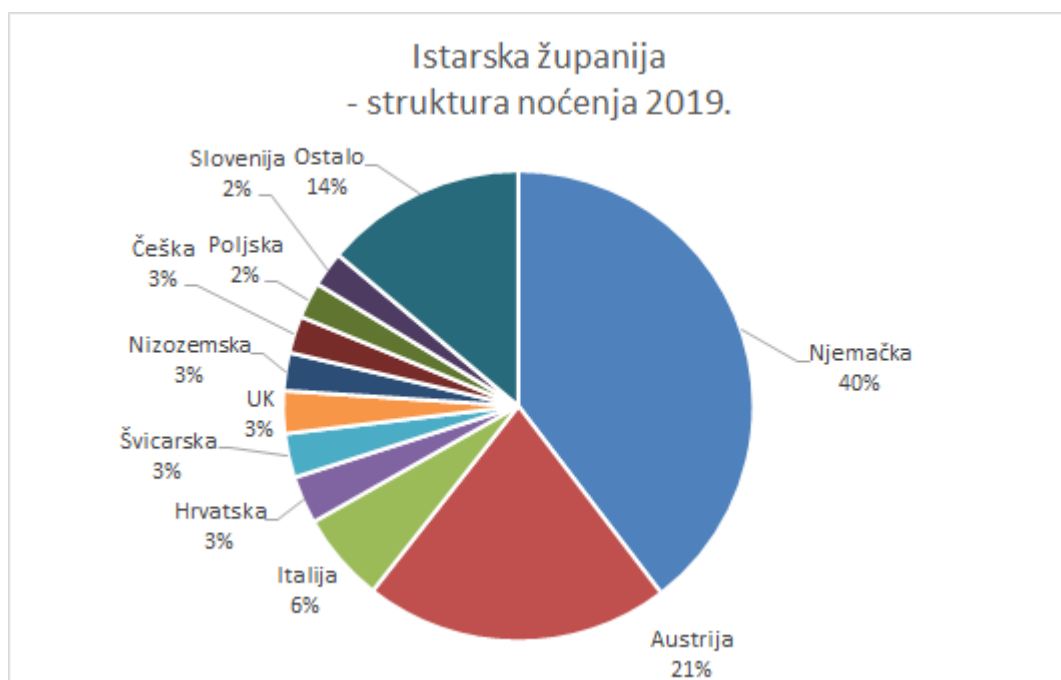
Izvor: eVisitor/eCrew

Glede strukture tržišta, izrazito je dominantna Njemačka, ispred Austrije, Italije te domaćeg tržišta.

Izvor: eVisitor/eCrew

Struktura prometa mjerenog noćenjima relativno je slična strukturi dolazaka, uz nešto manji udjel domaćeg tržišta.

Izvor: eVisitor/eCrew

TOMAS nautika istraživanja

Posljednje istraživanje stavova i potrošnje nautičara u Hrvatskoj, **TOMAS nautika, datira iz 2017. godine** (prethodno istraživanje s ovom temom realizirano je tijekom 2012. godine), no možemo smatrati kako je većina ključnih nalaza, koji slijede nastavku, nadalje primjenjiva na turistički promet 2019. godine:

- 56% nautičara dolazi iz kućanstava s mjesečnim primanjima većim od 3.500 eura (za usporedbu, tek 24% turista koji posjećuju Hrvatsku radi ljetnog odmora, a nisu korisnici nautičkog proizvoda, spada u navedenu prihodovnu skupinu – rezultati istraživanja TOMAS ljeta 2017). U usporedbi s istraživanjem TOMAS nautika 2012., segment nautičara s višim primanjima (3500 eura+) narastao je s 49% na 56%.
- 32% nautičara u 2017. po prvi je puta posjetilo Hrvatsku (charter 40%, vlasnici plovila 18%). Kada je riječ o „generalnoj“ populaciji odmorišnih gostiju Hrvatske (TOMAS ljeta 2017), prvih je posjeta 33%. Najviše je „novih“ čarteraša među Nizozemcima, Rusima, Šveđanima i Francuzima. „Najvjerniji“ čarter gosti su Slovenci, Austrijanci, Česi, Nijemci i Slovaci, a „najvjerniji“ vlasnici plovila dolaze iz Slovenije, Austrije, Njemačke i Italije. Inače, u usporedbi s istim istraživanjem provedenim 2012. vidi se kako je broj „novih“ nautičara, tj. nautičara u prvom posjetu dramatično narastao – s 11% na 32%, što je trend koji je detektiralo i istraživanje TOMAS ljeta 2017 i korespondira sa zaključkom istog istraživanja kako je Hrvatska posljednjih godina vrlo uspješna u privlačenju novih segmenata turista (te turista s „novih“ tržišta).
- 58% nautičara u polazišnu luku stiže automobilom, 13% samim plovilom, a 24% zrakoplovom. U odnosu na 2012. broj dolazaka zrakoplovom narastao je s 14% na 24%.
- 66% plovila prometovalo je bez unajmljenog skipera, a 34% sa skiperom. U odnosu na 2012. osjetno se više unajmljuju skiperi – kod čartera taj je postotak narastao s 30% na 51%, kod vlastitih plovila sa 7% na 10%.
- Trajanje boravka nautičara uglavnom je u rasponu od 4 do 7 noćenja (59%), a potom slijede boravci u trajanju od 8-14 noćenja. Čarteraši u prosjeku borave 8 noćenja, ostali 13. Generalno se može reći kako je u odnosu na 2012. došlo do skraćivanja prosječnog boravka/plovidbe – kod čarteraša za 1 noćenje, kod ostalih za 3 noćenja.
- Dominantne aktivnosti nautičara na destinacijama su odlazak u kupnju i odlazak u restorane, a potom slijede odlasci u slastičarnice/kafiće, izleti u NP/zaštićena područja i dr. Na začelju su aktivnosti poput obilazaka vinskih cesta/cesta maslinovog ulja, posjeti kazalištima/priredbama te tematskim/vodenim parkovima.
- Zadovoljstvo svim elementima nautičke turističke ponude veće je nego li u 2012. (ljepota prirode i krajolika, osobna sigurnost, prihvat u zračnoj luci/transfer, prihvat u marini, ekološka očuvanost, prostorna distribucija marina, stanje broda, gastro ponuda u destinacijama, opskrba vodom, vezovi, uslužnost osoblja i dr.). Određen stupanj nezadovoljstva prisutan je u domeni neodgovornog ponašanja drugih nautičara na moru (13%), buke koja remeti komfor prilikom boravka na brodu u marini ili luci (12%), plutajući/morski otpad (11%), prevelik broj plovila na moru (10%) te problemi s odlaganjem otpada (10%).
- Prosječni dnevni izdaci nautičara iznose 126 eura – kod čarteraša 183 eura, a kod vlasnika plovila 75 eura. Najbolji potrošači među čarterašima su Britanci (212 eura), Francuzi (207 eura) i Nizozemci (202 eura). Najbolji potrošači među ostalim nautičarima su Britanci i Talijani (110 eura). U odnosu na 2012. za 13% narasli su izdaci čarteraša, dok su izdaci ostalih nautičara narasli za 11%.

- Dakle, moguće je zaključiti kako je u pet godina razmaka između dvaju TOMAS istraživanja nautike (2012.-2017.) došlo do sljedećih promjena: nautičari su u prosjeku većeg stupnja obrazovanja i većih primanja, osjetno više ih je u prvom posjetu Hrvatskoj, raste odjel dolazaka zrakoplovom, dominantno se informiraju putem interneta, znatno više koriste unajmljene skipere, u prosjeku su izuzetno zadovoljni svim elementima nautičke ponude te u prosjeku tijekom odmora troše više. Izvor: <http://www.itzg.hr/hr/institut/tomas-nautika/>